13925/65
30 พ.ย. 65

**ด่วนที่สุด**

ที่ จบ ๐๐๑๗.๕/ว ๗๒๔๕๙

ศาลากลางจังหวัดจันทบุรี
ถนนเลียบเนิน จบ ๒๒๐๐๐

๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

เรื่อง การแจ้งหน่วยงานของรัฐเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕

เรียน หัวหน้าส่วนราชการทุกส่วนราชการ หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจทุกแห่ง นายอำเภอทุกอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี และนายกเทศมนตรีเมืองทุกแห่ง

อ้างถึง หนังสือจังหวัดจันทบุรี ด่วนที่สุด ที่ จบ ๐๐๑๗.๕/ว ๔๕๒๑ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงาน ก.พ.ร. ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๒๐๐/ว ๓๐
ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ จำนวน ๑ ฉบับ

ตามที่จังหวัดจันทบุรีส่งแนวทางการปฏิบัติและการเตรียมความพร้อมของหน่วยงานของรัฐ แผนการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕ และมาตรฐานว่าด้วยแนวปฏิบัติกระบวนการทางดิจิทัลภาครัฐที่สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) (สพร.) จัดทำขึ้น เพื่อให้หน่วยงานนำไปใช้ประโยชน์ในการปรับใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการตามความเหมาะสมของหน่วยงานต่อไป นั้น

สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ส่งตัวอย่างร่างประกาศและคำสั่งตามพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำขึ้น พร้อมทั้งได้รวบรวมคำถาม-คำตอบที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัติดังกล่าว ในการนี้ จังหวัดจันทบุรีจึงขอส่งร่างประกาศและคำสั่งดังกล่าว เพื่อให้หน่วยงานใช้เป็นแนวทางในการออกประกาศ/คำสั่งตามที่กฎหมายกำหนดให้เหมาะสมกับระบบงานหรือระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของแต่ละหน่วยงานต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ทั้งนี้ ให้อำเภอแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ทราบด้วย

จึงเรียนมาพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

เรียน นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี
เพื่อโปรด ☐ ทราบ
☑ พิจารณาสั่งการ
☐ พิจารณาอนุญาต/อนุมัติ

30 พ.ย. 2565

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุพจน์ ภูติเกียรติขจร)
รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดจันทบุรี

ทราบ

30 พ.ย. 2565

(นางขจีพร รีราทรง)
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลระยอง
รักษาการในตำแหน่งนายแพทย์เชี่ยวชาญ (ด้านเวชกรรมป้องกัน)
รักษาราชการแทนนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี

สำนักงานจังหวัด
กลุ่มงานบริหารทรัพยากรบุคคล
โทร ๐ ๓๙๓๐ ๒๖๖๓ ต่อ ๓๔๗๗๒

**ตัวอย่าง**

ประกาศ.....(ระบุชื่อหน่วยงาน).....

เรื่อง วิธีการแสดงใบอนุญาตโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

พ.ศ. ....

---

โดยที่มาตรา ๑๓ (๑) แห่งพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕ บัญญัติว่าในกรณีที่กฎหมายกำหนดให้ผู้รับอนุญาตต้องแสดงใบอนุญาตไว้ในที่เปิดเผย ให้เป็นสิทธิของผู้รับอนุญาตที่จะแสดงใบอนุญาตนั้นโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามวิธีการที่ผู้อนุญาตประกาศกำหนดก็ได้ โดยให้ถือว่าการแสดงเช่นว่านั้นเป็นการชอบด้วยกฎหมายแล้ว สมควรกำหนดวิธีการแสดงใบอนุญาตตามกฎหมายในความรับผิดชอบของ.....(ระบุชื่อหน่วยงาน).....โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกและลดภาระแก่ประชาชน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๓ (๑) แห่งพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕ .....(ระบุตำแหน่งของหัวหน้าหน่วยงาน).....ออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ในประกาศนี้

"ใบอนุญาต" หมายความว่า เอกสารหลักฐานที่กฎหมายกำหนดให้ต้องแสดงไว้ในที่เปิดเผย ดังต่อไปนี้[๓]

(๑) ใบอนุญาต.....(ระบุชื่อใบอนุญาต).....ตามกฎหมายว่าด้วย.....(ระบุชื่อกฎหมาย).....

(๒) ใบอนุญาต.....(ระบุชื่อใบอนุญาต).....ตามกฎหมายว่าด้วย.....(ระบุชื่อกฎหมาย).....

(๓) หนังสือสำคัญการจดทะเบียน.....(ระบุชื่อหนังสือสำคัญ).....ตามกฎหมายว่าด้วย.....(ระบุชื่อกฎหมาย).....

(๔) ใบรับจดแจ้ง.....(ระบุชื่อใบรับจดแจ้ง).....ตามกฎหมายว่าด้วย.....(ระบุชื่อกฎหมาย).....

(๕) เอกสาร.....(ระบุชื่อเอกสาร).....ตามกฎหมายว่าด้วย.....(ระบุชื่อกฎหมาย).....

---

[๓] ให้หน่วยงานของรัฐแต่ละหน่วยสำรวจตรวจสอบกฎหมายในความรับผิดชอบของตนทั้งหมดว่ามีการกำหนดให้ประชาชนหรือผู้รับอนุญาตแสดงใบอนุญาตหรือเอกสารหลักฐานอื่นใดไว้ในที่เปิดเผย ณ สถานที่ประกอบกิจการหรือสถานที่แห่งใดหรือไม่ และเป็นจำนวนเท่าใด แล้วรวบรวมเพื่อนำมากำหนดในข้อ ๒ ให้ครบถ้วน

ข้อ ๓ ผู้รับอนุญาตสามารถเลือกแสดงใบอนุญาตตามข้อ ๒ โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์อย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) แสดงเป็นภาพผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์

(๒) แสดงเป็นคิวอาร์โคดที่อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์สามารถสแกนเพื่อเข้าถึงใบอนุญาตที่เป็นเอกสารอิเล็กทรอนิกส์หรือภาพทางอิเล็กทรอนิกส์ของใบอนุญาต หรือ

(๓) แสดงข้อมูลผ่านแอปพลิเคชัน.....(ระบุชื่อแอปพลิเคชันของหน่วยงาน (ถ้ามี)).....

ข้อ ๔ การแสดงใบอนุญาตตามข้อ ๓ ต้องมีขนาดของภาพและความละเอียดที่ชัดเจนเพียงพอ รวมทั้งสามารถแสดงให้เห็นข้อมูลอันเป็นสาระสำคัญของใบอนุญาตได้ครบถ้วน

ผู้รับอนุญาตอาจเลือกแสดงภาพใบอนุญาตโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ณ สถานที่ประกอบกิจการมากกว่าหนึ่งใบหรือภาพผ่านหน้าจอเดียวกันก็ได้ แต่ต้องมีระยะเวลาแสดงภาพใบอนุญาตแต่ละใบไม่น้อยกว่าห้าวินาที

ข้อ ๕ เมื่อผู้รับอนุญาตเลือกแสดงใบอนุญาตโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์อย่างใดอย่างหนึ่งตามข้อ ๓ แล้ว ผู้รับอนุญาตไม่ต้องแสดงใบอนุญาตไว้โดยเปิดเผยตลอดเวลา ณ สถานที่ประกอบกิจการอีกต่อไป แต่ต้องสามารถแสดงต่อเจ้าพนักงานหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ตลอดเวลาเมื่อมีการตรวจสอบ หรือต่อประชาชนที่ขอตรวจดู

ประกาศ ณ วันที่ พ.ศ. ....

.....(ชื่อหัวหน้าหน่วยงาน).....

.....(ตำแหน่งของหัวหน้าหน่วยงาน).....

กลุ่มงานบริหารทรัพยากรบุคคล
รับที่ 538
วันที่ 18 พ.ย. 65

ศาลากลางจังหวัดจันทบุรี
รับที่ จ. 14590
วันที่ 25 พ.ย. 2565
15:15 น.

**ด่วนที่สุด**
ที่ นร ๑๒๐๐/ว๓๐

สำนักงาน ก.พ.ร.
ถนนพิษณุโลก กทม. ๑๐๓๐๐

สำนักงานจังหวัดจันทบุรี
(ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์)
รับที่ 4049
วันที่ 25 พ.ย. 2565
เวลา 16.17 น.

๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

เรื่อง การแจ้งหน่วยงานของรัฐเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕

เรียน หัวหน้าส่วนราชการ จังหวัด องค์การมหาชน รัฐวิสาหกิจ สถาบันการศึกษา และหน่วยงานอื่นของรัฐ

อ้างถึง หนังสือสำนักงาน ก.พ.ร. ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๒๐๐/ว ๒๘ ลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ตัวอย่างร่างประกาศและคำสั่งตามพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕
๒. คำถาม-คำตอบที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัติฯ

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงาน ก.พ.ร. ได้แจ้งหน่วยงานของรัฐเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งเป็นการดำเนินการตามมาตรา ๒๒ ที่คณะรัฐมนตรีมีมติมอบหมายให้สำนักงาน ก.พ.ร. เป็นหน่วยงานที่จะแจ้งให้หน่วยงานของรัฐทราบถึงหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ และระยะเวลาที่จะต้องดำเนินการ โดยให้แจ้งเตือนทุก ๑๕ วัน ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงาน ก.พ.ร. ขอนำส่งตัวอย่างร่างประกาศและคำสั่งตามพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางให้กับหน่วยงานในการออกประกาศ/คำสั่งตามที่กฎหมายกำหนดให้เหมาะสมกับระบบงานหรือระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของแต่ละหน่วยงาน รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ พร้อมทั้งได้รวบรวมคำถาม-คำตอบที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัติฯ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ ทั้งนี้ หน่วยงานสามารถติดตามข่าวสารและข้อมูลเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้ที่เว็บไซต์สำนักงาน ก.พ.ร. (www.opdc.go.th) ในหัวข้อ “ผลการพัฒนาระบบราชการ” หัวข้อย่อย “พระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕”

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นางอารีย์พันธ์ เจริญสุข)
รองเลขาธิการ ก.พ.ร. ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการ ก.พ.ร.

กองขับเคลื่อนรัฐบาลดิจิทัล
โทร. ๐๘ ๔๙๒๙ ๘๕๐๒ (พรรษมนต์) หรือ ๐๘ ๙๔๔๐ ๙๔๖๙ (ณัฐบดี)
โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๘๐๔๙
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@opdc.go.th

สิ่งที่ส่งมาด้วย

**คำถาม - คำตอบ**
**ที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2565**

## 1. การกำหนดให้มี และการดำเนินการต่าง ๆ โดยใช้ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงาน

**คำถาม 1.1** ที่อยู่ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงานของรัฐตามมาตรา 7 ต้องกำหนดใหม่เพื่อใช้ต่างหากจากที่ใช้รับ-ส่งหนังสือราชการปกติที่กำหนดในระเบียบสารบรรณที่ใช้ชื่อ saraban@โดเมนของหน่วยงาน ใช่หรือไม่ หรือต้องมีการกำหนดให้ใช้ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์เฉพาะสำหรับการดำเนินการในมาตรา 7 โดยอาจกำหนดเป็นชื่ออื่นและ@โดเมนของหน่วยงานด้วยหรือไม่

**คำตอบ** ประชาชนสามารถติดต่อหน่วยงานโดยใช้ที่อยู่ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์เดียวกันกับระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ saraban@โดเมนหน่วยงาน เพื่อลดความซ้ำซ้อน ลดภาระงานที่จะเกิดขึ้น สำหรับการรับเรื่องและส่งต่อ ให้เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2564 อย่างไรก็ตาม หากหน่วยงานจะกำหนดไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์เฉพาะสำหรับหน่วยงานที่รับผิดชอบหรือมีภารกิจที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ประชาชนติดต่อโดยตรง สามารถแจ้งให้ประชาชนทราบเพิ่มเติมได้ตามช่องทางตามที่หัวหน้าหน่วยงานประกาศตามมาตรา 20 นอกเหนือจากไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงาน โดยจะต้องมีระบบรับ-ส่งและตรวจสอบติดตามเรื่องระหว่างไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงาน และไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์เฉพาะของหน่วยงานที่รับผิดชอบหรือมีภารกิจที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้นด้วย

**คำถาม 1.2** หน่วยงานจำเป็นจะต้องมีไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงานที่มีการรับ-ส่งทางสารบรรณหน่วยงาน แยกกับไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์สำหรับให้บริการประชาชน หรือไม่ ซึ่งหากมีไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์สำหรับให้บริการประชาชนอยู่แล้ว ไม่ว่าจะเป็นไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์รวมสำหรับทุกงานบริการ หรือไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ที่แยกเฉพาะของแต่ละงานบริการ จำเป็นลงทะเบียนไปรษณีย์ดังกล่าวกับ สพร. หรือไม่

**คำตอบ** หากหน่วยงานมีไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์สำหรับให้บริการประชาชนอยู่แล้ว สามารถใช้ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวโดยไม่จำเป็นต้องลงทะเบียนไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์เพิ่มเติมกับ สพร. ซึ่งหน่วยงานสามารถนำไปประกาศเป็นช่องทางอิเล็กทรอนิกส์สำหรับประชาชนติดต่อราชการตามมาตรา 20 เพื่อให้ประชาชนรับทราบได้ ทั้งนี้ เมื่อประชาชนติดต่อหน่วยงานผ่านไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์สำหรับการให้บริการประชาชนแล้ว เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจะต้องส่งเรื่อง รวมทั้งผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการต่าง ๆ ไปยังไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงาน เพื่อเป็นข้อมูลในการตรวจสอบ ติดตามการดำเนินการในเรื่องนั้น ๆ ได้

**คำถาม 1.3** หากมีการส่งเรื่องใด ๆ มายังไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ส่วนตัวของเจ้าหน้าที่ เจ้าหน้าที่จะต้องรับเรื่องดังกล่าวหรือไม่ รวมถึงกรณีที่เจ้าหน้าที่ไม่ได้ตรวจสอบไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ส่วนตัวเป็นระยะเวลานาน ทำให้เกิดความล่าช้า จะถือว่าเจ้าหน้าที่มีความผิดหรือไม่ อย่างไร

**คำตอบ** กรณีดังกล่าวสามารถจำแนกได้ออกเป็น 2 กรณี คือ กรณีแรก หากเป็นไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ส่วนตัวที่หน่วยงานกำหนดให้ เจ้าหน้าที่จะต้องดำเนินการตามมาตรา 10 วรรคสอง โดยดำเนินการส่งต่อเรื่องไปยังส่วนที่เกี่ยวข้องทันที หรือส่งไปยังไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงาน โดยรายละเอียดการดำเนินการดังกล่าว หน่วยงานสามารถกำหนดไว้ในช่องทางอิเล็กทรอนิกส์สำหรับประชาชนติดต่อราชการ ที่รวมถึงควรกำหนดระยะเวลาในการตรวจสอบไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ส่วนตัวที่หน่วยงานกำหนดให้ สำหรับกรณีที่สอง หากเป็นไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ส่วนตัวอื่น ที่ไม่ได้กำหนดไว้ในช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ฯ จะไม่ถือเป็นความผิดของเจ้าหน้าที่

**คำถาม 1.4** หน่วยงานส่วนกลางแต่ละหน่วยที่ตั้งอยู่ในภูมิภาคทั้ง 76 จังหวัด ต้องลงทะเบียนอีเมลหรือไม่

**คำตอบ** ส่วนราชการสามารถดำเนินการได้ตามข้อ 89/1 วรรคสอง ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2564 ซึ่งหากเห็นว่าหน่วยงานในสังกัดที่ตั้งอยู่ในภูมิภาคจำเป็นต้องมีที่อยู่ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ของตนเอง ส่วนราชการสามารถกำหนดให้หน่วยงานในสังกัดมีที่อยู่ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์เฉพาะสำหรับการรับและการส่งหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงานนั้นก็ได้

**คำถาม 1.5** หากหน่วยงานมีอีเมลที่ลงทะเบียนกับ สพร. แล้ว และมีระบบ e-service สำหรับให้บริการประชาชนแล้ว ขั้นต่อไปต้องทำอย่างไร

**คำตอบ** ให้เตรียมการจัดทำประกาศช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ฯ และระบบสำหรับการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ฯ ตามมาตรา 20 โดยก่อนประกาศดังกล่าว หน่วยงานก็สามารถให้บริการผ่านระบบ e-Service เดิมได้อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ หลังจากที่คณะรัฐมนตรีกำหนดวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามมาตรา 6 แล้ว หน่วยงานจะต้องพิจารณาระบบ e-Service ให้สอดคล้องกับวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

**คำถาม 1.6** หน่วยงานสามารถตรวจสอบการลงทะเบียนอีเมลของตนเองได้จากช่องทางใด

**คำตอบ** สามารถตรวจสอบได้จากเว็บไซต์ของ สพร. ที่ https://www.dga.or.th/document-sharing/dga-3263/mailgothai/ หรือ DGA Contact Center โดยหากปรากฏชื่ออีเมลของหน่วยงาน หมายถึง หน่วยงานได้ลงทะเบียนอีเมลไว้เรียบร้อยแล้ว

## 2. การยืนยันตัวตน/ยืนยันความถูกต้องของเอกสารหลักฐาน

**คำถาม 2.1** สำหรับขั้นตอนการยืนยันตัวตน ตามมาตรา 8 จะกำหนดให้ดำเนินการทางอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มเติมก็ได้ หมายความว่า ถ้ามิได้กำหนดเพิ่มเติม การยืนยันตัวตนก็เป็นไปตามช่องทางปกติที่ปฏิบัติอยู่ในปัจจุบันใช่หรือไม่

**คำตอบ** ใช่ หากการยืนยันตัวตนนั้น สามารถเข้าถึงและใช้ได้โดยสะดวกและทั่วไป และไม่เป็นการเพิ่มภาระหรือค่าใช้จ่ายแก่ผู้ขออนุญาตเกินความจำเป็น

**คำถาม 2.2** ในการตรวจสอบใบอนุญาตหรือเอกสารอื่นที่รัฐออกให้ หากแสดงหลักฐานดังกล่าวในรูปแบบภาพถ่ายหรือไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ จะมั่นใจได้อย่างไรว่าหลักฐานดังกล่าวมิได้ถูกปลอมแปลง หรือเป็นของจริง

**คำตอบ** ในช่วงแรกให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบใบอนุญาตหรือเอกสารอื่นที่ผู้ขอรับบริการยื่นประกอบด้วยวิธีการเดียวกับที่ท่านตรวจสอบเอกสารที่ได้รับมาเป็นกระดาษ ในระยะถัดไป ทั้ง 4 หน่วยงาน จะผลักดันให้มีการออกใบอนุญาตหรือเอกสารอื่นจากรัฐในรูปแบบ Electronic Document ที่มีมาตรการต่าง ๆ รองรับการตรวจสอบความถูกต้องแท้จริงของเอกสารมากขึ้น เช่น มีการลงลายมือชื่อดิจิทัล (Digital Signature) ในเอกสารเพื่อป้องกันการปลอมแปลง และมี QR Code สำหรับใช้ตรวจสอบย้อนกลับไปยังหน่วยงานผู้ออกเอกสารดังกล่าว เป็นต้น

**คำถาม 2.3** หากประชาชนยื่นคำขอผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์มาในวันที่ 4 พฤศจิกายน แต่เอกสารหลักฐานไม่ครบถ้วน และประชาชนได้ยื่นเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมจนครบสมบูรณ์ในวันที่ 7 พฤศจิกายน จะถือว่ามีคำขอเข้าสู่ระบบวันที่ 4 หรือวันที่ 7 ตามมาตรา 10 วรรคหนึ่ง

**คำตอบ** ตาม พ.ร.บ.อำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการฯ คือ ถือเอาวันที่เอกสารครบถ้วน เป็นวันที่การยื่นสมบูรณ์

**คำถาม 2.4** กรณีเป็นการดำเนินงานตามคู่มือสำหรับประชาชน (ตาม พ.ร.บ. อำนวยฯ) ซึ่งมีการกำหนดเอกสารหลักฐาน กรณียื่น e-mail กลางซึ่งผู้รับผิดชอบเป็น สารบรรณกรม ไม่สามารถตรวจสอบได้ แต่ใน พ.ร.บ. การปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ บอกให้นับเวลาให้บริการนับตั้งแต่ยื่นคำขอ กรณีนี้จะนับเวลา SLA ตั้งแต่เจ้าของกระบวนงานตรวจสอบ หรือ นับตั้งแต่สารบรรณกรมรับเอกสาร .

**คำตอบ** ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐประกาศกำหนดช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ เป็นอีเมลกลางของหน่วยงานเพื่อให้ประชาชนสามารถยื่นคำขออนุญาตได้นั้น มาตรา 10 ได้กำหนดให้มีผลนับแต่คำขอนั้นเข้าสู่ระบบที่กำหนด คือ นับตั้งแต่สารบรรณกรมรับเอกสาร อย่างไรก็ตาม หน่วยงานควรกำหนดกระบวนการหรือ SLA ภายใน เพื่อให้สารบรรณกลางส่งต่อเรื่องไปยังเจ้าของกระบวนงานเพื่อดำเนินการโดยเร็วต่อไป รวมทั้งหน่วยงานสามารถกำหนดเงื่อนไขการนับระยะเวลาในคู่มือประชาชนภายหลังสารบรรณกรมรับเอกสารให้ชัดเจนได้ ทั้งกรณีเอกสารครบถ้วนหรือเอกสารไม่ครบ และหน่วยงานควรมีการแจ้งกลับให้ผู้ยื่นคำขอทราบผลด้วย

**คำถาม 2.5** มีแนวทางปฏิบัติในการพิสูจน์ตัวตนของประชาชนที่ยื่นความประสงค์ขอรับบริการผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์หรือไม่

**คำตอบ** ปัจจุบัน สพร. ได้มี "มาตรฐานรัฐบาลดิจิทัลว่าด้วยแนวทางการจัดทำกระบวนการและการดำเนินงานทางดิจิทัล เรื่อง การใช้ดิจิทัลไอดีสำหรับบริการภาครัฐ" เพื่อกำหนดแนวทางในการใช้ดิจิทัลไอดีสำหรับบริการของหน่วยงานของรัฐ ซึ่งหน่วยงานรัฐสามารถศึกษาวิธีการจากมาตรฐานดังกล่าวได้ อย่างไรก็ตาม ทาง สพธอ. และ สพร. กำลังร่วมจัดทำแนวปฏิบัติการพิสูจน์ตัวตนของประชาชน และจะประกาศให้ทราบต่อไป

## 3. การจัดทำวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

**คำถาม 3.1** การร่วมกันจัดทำวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามมาตรา 19 ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนใด และได้มีการจัดทำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาแล้วหรือไม่ เพื่อให้หน่วยงานจะได้เตรียมความพร้อมในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

**คำตอบ** สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) (สพร.) ได้ร่วมกับ 3 หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงาน ก.พ.ร. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (สคก.) และสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (สพธอ.) จัดทำแนวปฏิบัติกระบวนการทางดิจิทัลภาครัฐ มสพร. 6-2565 สำหรับใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการจัดทำและรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานต่าง ๆ ก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ทั้งนี้ หน่วยงานสามารถศึกษาแนวปฏิบัติฯ ได้จาก standard.dga.or.th และหากมีประเด็น/ข้อเสนอแนะใดเพิ่มเติม สามารถแจ้ง สพร. ได้ที่ contact@dga.or.th

**คำถาม 3.2** มาตรฐานสำนักงานพัฒนารัฐบาล (องค์การมหาชน) ว่าด้วยแนวปฏิบัติกระบวนการทางดิจิทัลภาครัฐ ถือเป็นวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามมาตรา 19 แห่งพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2565 หรือไม่

**คำตอบ** ยังไม่ถือว่าเป็นวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ตามมาตรา 19 ทั้งนี้ การจัดทำมาตรฐานว่าด้วยแนวปฏิบัติกระบวนการทางดิจิทัลภาครัฐ เป็นข้อเสนอแนะที่หน่วยงานภาครัฐสามารถนำไปใช้ในการให้บริการประชาชนตลอดทั้งกระบวนการ โดย สพร. จะรวบรวมความเห็นและประเด็นปัญหาข้อจำกัดต่าง ๆ เพื่อปรับปรุงสำหรับการจัดทำวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ก่อนที่จะเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

## 4. การกำหนดช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงานสำหรับประชาชนติดต่อราชการ

**คำถาม 4.1** มาตรา 20 "ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐประกาศกำหนดช่องทางอิเล็กทรอนิกส์" ประกาศในที่นี้หมายถึงประกาศของส่วนราชการที่ต้องลงนามโดยผู้มีอำนาจของหน่วยงาน หรือการประกาศผ่านช่องทางต่าง ๆ ของหน่วยงาน

**คำตอบ** กฎหมายไม่ได้กำหนดรูปแบบ ดังนั้นโดยทั่วไปจะเป็นประกาศแบบใดก็ได้ (announcement) ที่แจ้งให้ประชาชนได้รับทราบถึงช่องทางการติดต่อส่วนราชการ อย่างไรก็ดี การออกประกาศอย่างเป็นทางการที่ลงนามโดยผู้มีอำนาจของหน่วยงานย่อมมีผลทางกฎหมายที่ถูกต้องและชัดเจนกว่า

**คำถาม 4.2** มาตรา 22 "การกำหนดหน่วยงานของรัฐให้ทำหน้าที่ติดตามเร่งรัด และรายงานให้คณะรัฐมนตรีทราบทุกหกสิบวันว่าหน่วยงานรัฐใดยังมิได้ดำเนินการตามมาตรา 20" การรายงานให้คณะรัฐมนตรีทราบทุกหกสิบวันนับจากวันใด

**คำตอบ** "มาตรา 20 ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐประกาศกำหนดช่องทางฯ และระบบสำหรับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ฯ ให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติกำหนดตามมาตรา 20" หมายถึงเมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติกำหนดวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์แล้ว หัวหน้าหน่วยต้องดำเนินการดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวัน และหน่วยงานตามมาตรา 22 จึงจะเริ่มรายงานทุกหกสิบวัน โดยอาจเริ่มนับวันถัดจากเก้าสิบวันนับจากวันที่มีมติคณะรัฐมนตรีเป็นวันที่หนึ่งจนครบหกสิบวัน

**คำถาม 4.3** การจัดทำประกาศกำหนดช่องทางอิเล็กทรอนิกส์สำหรับประชาชนติดต่อราชการ และระบบสำหรับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ตามมาตรา 20 มีนิยามหรือรูปแบบ (template) หรือไม่

**คำตอบ** ไม่มีรูปแบบหรือ template ตายตัวใด ๆ หน่วยงานสามารถดำเนินการได้เอง ซึ่งหน่วยงานกลางทั้งสี่ได้ร่วมจัดทำตัวอย่างของประกาศตามมาตรา 10 วรรค 1 ประกาศตามมาตรา 13 (1) และคำสั่งตามมาตรา 16 วรรค 1 เพื่อให้หน่วยงานของรัฐสามารถนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับระบบงานหรือระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของแต่ละหน่วยงาน โดยเผยแพร่บนเว็บไซต์สำนักงาน ก.พ.ร. (www.opdc.go.th) ในหัวข้อ "ผลการพัฒนาระบบราชการ" หัวข้อย่อย "พระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2565"

## 5. แนวทางการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2565

**คำถาม 5.1** พ.ร.บ. ฉบับนี้ไม่ได้มีการระบุโทษกรณีไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนด ดังนั้นจะสามารถนำมาใช้ในทางปฏิบัติได้จริงหรือไม่

**คำตอบ** การไม่ระบุโทษเป็นไปตามรัฐธรรมนูญมาตรา 77 ซึ่งบัญญัติให้รัฐพึงกำหนดโทษอาญาเฉพาะความผิดร้ายแรง แต่ถึงแม้ พ.ร.บ. นี้จะไม่มีบทกำหนดโทษเป็นการเฉพาะ แต่ก็สามารถนำโทษตามกฎหมายทั่วไปมาปรับใช้ได้ เช่น การแจ้งข้อความอันเป็นเท็จต่อเจ้าพนักงาน การปลอมเอกสารหรือใช้เอกสารปลอมตามประมวลกฎหมายอาญา รวมทั้งความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ และโทษทางปกครองหรือวินัย นอกจากนั้น ในกรณีที่การฝ่าฝืนกฎหมายนี้ก่อความเสียหายแก่ประชาชน ผู้เสียหายย่อมสามารถใช้สิทธิเรียกร้องทางแพ่งเรียกค่าเสียหายได้ตามปกติวิสัยด้วยเช่นกัน

**คำถาม 5.2** การให้บริการเจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงานของรัฐ จะต้องดำเนินการด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตาม พ.ร.บ.ฯ ฉบับนี้ หรือไม่

**คำตอบ** พ.ร.บ. ครอบคลุมการให้บริการเจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงานด้วย (มาตรา 15 วรรคหนึ่ง) อย่างไรก็ดี โดยหลักแล้วกฎหมายนี้มุ่งเน้นการให้บริการประชาชนเป็นหลัก ความสะดวกของเจ้าหน้าที่เป็นเรื่องรอง แต่หากเจ้าหน้าที่รัฐจะขอรับสวัสดิการจากหน่วยงานต้นสังกัดตนก็เข้ามาตรา 7 ได้

**คำถาม 5.3** หากมีงานบริการที่ไม่สามารถดำเนินการด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ เนื่องจากต้องดำเนินการด้วยตนเอง หรือผู้รับบริการอยู่ในพื้นที่ห่างไกลที่สัญญาณอินเทอร์เน็ตไม่สามารถเข้าถึงจะต้องดำเนินการอย่างไร

**คำตอบ** ในส่วนของงานบริการที่ผู้ขอรับบริการต้องดำเนินการด้วยตนเองนั้น ขอให้พิจารณาว่างานบริการดังกล่าวได้รับยกเว้นตามมาตรา 7 แล้วหรือไม่ และในส่วนของกรณีที่ผู้รับบริการอยู่ในพื้นที่ห่างไกล วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ถือเป็นหนึ่งในทางเลือกที่ประชาชนจะเข้าถึงบริการต่าง ๆ ของภาครัฐได้ ดังนั้นหน่วยงานสามารถให้บริการผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ควบคู่กับการให้บริการผ่านช่องทางปกติได้

และเป็นหน้าที่ของรัฐที่จะต้องขยายพื้นที่สัญญาณอินเทอร์เน็ตเพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ห่างไกลสามารถเข้าถึงบริการสาธารณะได้อย่างเท่าเทียม จึงไม่สามารถนำมาใช้เป็นเหตุผลในการยกเว้นการให้บริการประชาชนในพื้นที่ห่างไกลได้

ข้อมูล ณ วันที่ 24 พฤศจิกายน 2565

**ตัวอย่าง**

คำสั่ง.....(ระบุชื่อหน่วยงาน).....

ที่ ../....

เรื่อง ระบบสำหรับการปฏิบัติหน้าที่โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

---

โดยที่มาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕ บัญญัติว่าในกรณีที่มีกฎหมาย กฎ มติ หรือคำสั่งกำหนดให้การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องทำเป็นลายลักษณ์อักษร เป็นหนังสือ หรือเป็นเอกสาร ถ้าเจ้าหน้าที่ของรัฐได้จัดทำโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามระบบที่หัวหน้าหน่วยงานของรัฐกำหนดแล้ว ให้ถือว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ดำเนินการโดยชอบด้วยกฎหมาย กฎ มติ หรือคำสั่งนั้นแล้ว สมควรกำหนดระบบสำหรับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่.....(ระบุชื่อหน่วยงาน).....โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามบทบัญญัติดังกล่าว เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕ .....(ระบุตำแหน่งของหัวหน้าหน่วยงาน).....จึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในคำสั่งนี้

“สำนักงาน” (หรือ “กรม” ฯลฯ) หมายความว่า .....(ระบุชื่อหน่วยงาน).....

ข้อ ๒ ให้เจ้าหน้าที่ของสำนักงานปฏิบัติหน้าที่ในระบบอิเล็กทรอนิกส์ ดังต่อไปนี้ *(หมายเหตุ : เป็นเพียงตัวอย่างเท่านั้น)*

(๑) ระบบ OCS Cloud Office

(๒) ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (อีเมล) ชื่อโดเมน @ocs.go.th ที่สำนักงานจัดสรรให้

(๓) แอปพลิเคชัน Microsoft Teams

(๔) กลุ่มไลน์ OCS Official ของสำนักงาน

ข้อ ๓ คำสั่งใดขัดหรือแย้งกับคำสั่งนี้ ให้ใช้คำสั่งนี้แทน

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๖ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ พ.ศ. ....

.....(ชื่อหัวหน้าหน่วยงาน).....

.....(ตำแหน่งของหัวหน้าหน่วยงาน).....

**ตัวอย่าง**

ประกาศ.....(ระบุชื่อหน่วยงาน).....

เรื่อง ช่องทางอิเล็กทรอนิกส์สำหรับติดต่อ.....(ระบุชื่อหน่วยงาน).....

พ.ศ. ....

---

โดยที่มาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕ บัญญัติให้บรรดาคำขออนุญาตหรือการติดต่อใด ๆ ที่ประชาชนส่งหรือมีถึงหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องทางช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ที่หน่วยงานของรัฐประกาศกำหนดให้ถือว่าหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นได้รับตามวันและเวลาที่คำขออนุญาตหรือการติดต่อนั้นเข้าสู่ระบบ สมควรกำหนดช่องทางอิเล็กทรอนิกส์สำหรับประชาชนใช้ในการยื่นคำขอหรือติดต่อ .....(ระบุชื่อหน่วยงาน).....โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกและลดภาระแก่ประชาชน รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕ .....(ระบุตำแหน่งของหัวหน้าหน่วยงาน)..... ออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ต่อไปนี้ เป็นช่องทางสำหรับประชาชนยื่นคำขอหรือติดต่อ.....(ระบุชื่อหน่วยงาน).....หรือ.....(ระบุตำแหน่งของหัวหน้าหน่วยงาน)..... โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

(๑) ที่อยู่ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (อีเมล) .....(ระบุอีเมลกลางของหน่วยงาน เช่น saraban@opdc.go.th).....

(๒) เว็บไซต์ .....(ระบุเว็บไซต์ของหน่วยงาน เช่น www.opdc.go.th).....

(๓) แอปพลิเคชัน .....(ระบุแอปพลิเคชันของหน่วยงาน เช่น ไลน์ @opengov หรือแอปพลิเคชันทางรัฐ ในระบบ iOS และ Android (ถ้ามี)).....

ข้อ ๒ ในกรณีที่ผู้ยื่นคำขอหรือติดต่อมาทางช่องทางตามข้อ ๑ ประสงค์จะสอบถามหรือขอรับคำยืนยันจาก.....(ระบุชื่อหน่วยงาน).....ว่าได้รับคำขอหรือการติดต่อแล้ว ให้สอบถามในวันและเวลาราชการได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ ดังต่อไปนี้

(๑) .....(ระบุหมายเลขโทรศัพท์เจ้าหน้าที่สารบรรณของหน่วยงาน).....

(๒) .....(ระบุหมายเลขโทรศัพท์เจ้าหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องของหน่วยงาน (ถ้ามี)).....

ข้อ ๓ ประชาชนอาจใช้วิธีการบันทึกภาพจากหน้าจอคอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเป็นหลักฐานเบื้องต้นว่าได้มีการยื่นคำขอหรือติดต่อ.....(ระบุชื่อหน่วยงาน)..... หรือ.....(ระบุตำแหน่งของหัวหน้าหน่วยงาน).....ทางช่องทางตามข้อ ๑ แล้ว ก็ได้

ประกาศ ณ วันที่ พ.ศ. ....

.....(ชื่อหัวหน้าหน่วยงาน).....

.....(ตำแหน่งของหัวหน้าหน่วยงาน).....